Civilna iniciativa za zeleno Stražišče
Šempeterska ulica 53
4000 Kranj

Mestna občina Kranj
ŽUPAN
Slovenski trg 1
4000 Kranj

Datum: 30. maj 2017

ZADEVA: Pobuda za spremembe in dopolnitve OPN

Na podlagi javnega poziva za vlaganje pobud v postopku sprememb in dopolnitev OPN Civilna iniciativa za zeleno Stražišče daje naslednji pobudi:

1) pobudo za določitev območja primernega za umestitev naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje večjega obsega;

2) pobudo za izdelavo programa varstva okolja in operativnega programa za Industrijsko cono Laze.

1)

Pobuda za določitev območja primernega za umestitev naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje večjega obsega

Na območju občine Kranj je nujno poiskati in določiti takšno zemljišče, kamor bo mogoče umestiti naprave za predelavo nevarnih in nenevarnih odpadkov na način, da bodo dolgoročno omogočeni pogoji za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. V skladu z Zakonom o varstvu okolja, evropskimi direktivami in Aarhuško konvencijo, z upoštevanjem načela trajnostnega razvoja, načela celovitosti in načela previdnosti, bi morale biti opravljene ustrezne celovite in nepristranske študije vplivov predelovanja odpadkov na okolje in njihova presoja, vse to pa mora bili osnova za umeščenje naprav za predelovanje nevarnih in nenevarnih odpadkov v prostor.

2)

Pobuda za izdelavo programa varstva okolja in operativnega programa za Industrijsko cono Laze

Predelovanje nevarnih in nenevarnih odpadkov, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega, se na območju Mestne občine Kranj izvaja v Industrijski coni Laze v objektu na parcelni številki 637 k.o. Stražišče, ne da bi bili preizkušeni zahtevani pogoji za umeščenost takšne dejavnosti v prostor po sedaj veljavnih predpisih.

Podjetje Ekorel d.o.o. je izposlovalo okoljevarstveno dovoljenje za delovanje naprave, ki lahko povzroča onesnaževanje večjega obsega za odstranjevanje nevarnih odpadkov z zmogljivostjo 48,7 ton/dan in naprave za predelavo odpadkov z zmogljivostjo 25,02 ton/dan. Pri Agenciji RS za okolje je v teku postopek predlagatelja Ekol d.o.o. za pridobitev okoljevarstvenega soglasja za predelavo nevarnih in nenevarnih odpadkov v zmogljivosti 15,4 ton /dan. Agencija RS za okolje je izvedla predhodni postopek in naložila nosilcu posega - družbi Ekol d.o.o., da mora za nameravani poseg izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Očitno se v objektu na parcelni številki 637 k.o. Stražišče v Industrijski cone Laze skuša še povečati količino predelave in odstranjevanja nevarnih in nenevarnih odpadkov.

Upravno sodišče RS (Sodba št. I U 1554/2015-11 z dne 14.4.2016) je v postopku pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja družbi Ekorel d.o.o. za predelavo in odstranjevanje nevarnih in nenevarnih odpadkov ugovor Alpe Adria Green, Mednarodnega društva za varstvo narave, da dejavnost naprave ni v skladu z območjem v prostorskem aktu, zavrnilo z utemeljitvijo, da je to dolžan upoštevati organ pri izdaji gradbenega in uporabnega dovoljenja.

Iz odgovora Mestne občine Kranj Civilni iniciativi za zeleno Stražišče št. 351-1652/2015-2-48/01 z dne 10.9.2015 izhaja, da je bilo gradbeno in uporabno dovoljenje za objekt, v katerem deluje naprava, izdano v času, ko takratni dokumenti sploh niso imeli opredeljenih površin, namenjenih za območje okoljske infrastrukture, to je ravnanje z odpadki. Zato tudi ni bila opravljena ustrezna presoja vplivov na okolje za umestitev objekta, v katerem sta napravi za predelavo in odstranjevanje nevarnih in nenevarnih odpadkov v prostor, ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja večjega obsega. UE Kranj je za objekt na parcelni številki 637 k.o. Stražišče dne 15.5.2002 izdala Enotno gradbeno dovoljenje št. 35100-0005/02-04/ŠŠ za sortiranje sekundarnih surovin s pisarniškimi prostori, dne 24.8.2004 Uporabno dovoljenje št. 351-363/2004-1431 za uporabo zbiralnice za sortiranje sekundarnih surovin in dne 16.2. 2005 še dopolnilno odločbo št.

351-363/2004-1431, s katero se dopolni izdano uporabno dovoljenje s tem, da se dovoli uporaba poslovnega prostora vključno s skladiščenjem nevarnih snovi v pritličju. Mestna občina Kranj vse te odločitve zaključuje z naslednjo razlago: »V skladu z določili 6. in11. člena veljavnega Odloka o IPN MOK je v EUP KR ST 23 z namensko rabo gospodarska cona IG dopustno tudi ravnanje z odpadki glede na to, da se namenska raba določa po pretežni rabi ter da gre za zakonito zgrajen objekt z uporabnim dovoljenjem«. S takšnim mnenjem se ni mogoče strinjati, saj spregleduje, da je bilo uporabno dovoljenje izdano za sortiranje in skladiščenje nevarnih odpadkov, ne pa za obratovanje naprav za predelavo in odstranjevanje nevarnih in nenevarnih odpadkov, ki lahko povzroči onesnaževanje večjega obsega.

Na zahtevo Alpe Adria Green, Mednarodnega društva za varstvo okolja in narave je v teku upravni postopek zaradi nastanka okoljske škode v Industrijski coni Laze. Iz sodbe Upravnega sodišča RS št. I U 1652/2015-7 z dne 23.6.2016 je razvidno, da je Zavod RS za ohranjanje narave kot strokovni organ ugotovil, da so škodljivi vplivi lokalno veliki in je lokalno povzročena velika škoda rastlinskim in živalskim vrstam in njihovim habitatom. Upravno sodišče je odločilo, da je ARSO nepopolno ugotovil dejansko stanje, ker bi poleg obstoja ugotovljene škode moral ugotavljati okoljsko škodo na vodah in okoljsko škodo povzročeno tlom.

V Industrijski coni Laze je torej že nastala nepopravljiva škoda na lokalnem okolju. **Kakšna pa je PERSPEKTIVA TEGA OBMOČJA glede na izdano Okoljevarstveno dovoljenje za delovanje naprav za predelavo in odstranjevanje nevarnih odpadkov na lokaciji objekta Laze 18a 4000 Kranj, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega,** kar predstavlja veliko potencialno nevarnost za popolno degradacijo okolja? Glede na to, da degradacijo dokazujeta vsaj omenjena dokumenta, bi moral tudi OPN **po našem mnenju zagotoviti poseben status temu območju. S tem bi vsaj nadaljno degradacijo ustavili.**

Gasilsko poveljstvo Mestne občine Kranj je dne 14.3.2014 v postopku pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo in odstranjevanje nevarnih in nenevarnih odpadkov na parcelni številki 637 k.o. Stražišče opozorilo na neustreznost dostopa do objekta, postavitvenih površin za intervencijska vozila (ozka dostopna pot do objekta, zasedenost parkirišča okoli objekta, površin za gasilska vozila ni…..) v primeru požara, kar je v nasprotju s zakonskimi predpisi. Neprimerna je tudi infrastruktura vodnega omrežja Industrijske cone Laze. Dovodna cev za vodo v cono ne zadošča za preskrbo hidrantnega omrežja, ob objektu Laze 18 a sploh ni

hidrantnega priključka, najbližji je oddaljen 60 m. Opozorili so tudi, da je neznan volumen lovilnih bazenov za odpadno gasilno vodo. Objekt leži na manjši vzpetini v kotanji, v primeru požara je pričakovati širjenje dima in nevarnih snovi v smeri bližnjih naselij Stražišča. V primeru večjega požara je pričakovati ogroženost 500-1000 ljudi, ki bi jih bilo potrebno evakuirati zaradi nevarnosti izpostavljanja strupenim produktom nevarnih snovi. Gasilskemu poveljstvu ni znano, da bi obstajal osnovni sistem zaznave in javljanja požarov, prav tako jim ni znana količina in vrsta hranjenega materiala kar onemogoča ustrezno načrtovanje odziva v nesrečah.

Civilna iniciativa ni zaznala, da bi se družbi Ekorel d.o.o. in Ekol d.o.o. prizadevali za večjo varnost v primeru okoljskih nesreč. Prizadevata sI le za povečanje količin predelave in odstranjevanja nevarnih in nenevarnih odpadkov, kar lahko povzroči onesnaževanje večjega obsega, kot je pokazal še ne povsem pojasnjen katastrofalni požar v podjetju s podobnim spektrom dejavnosti Kemis na Vrhniki. **Skrb povečuje dejstvo, da je v neposredni okoliščini gosto naseljeno bivalno območje.**

Po tej izkušnji je ob opisanem dejanskem stanju jasno, da v **Industrijski coni Laze tiktaka tempirana bomba**. Če bo prišlo do požara, bodo posledice še bolj uničujoče kot na Vrhniki, ker bodo možnosti gašenja slabše. Razsežnost katastrofe pa še bolj nepredstavljiva zaradi več kot 300 različnih vrst odpadkov, ki se lahko predelujejo in odstranjujejo v objektu na lokaciji Laze 18a.

Več kot 1800 podpisanih krajanov je ocenilo, da je umestitev naprav za predelavo in odstranjevanje nevarnih in nenevarnih odpadkov v Industrijsko cono Laze neprimerno, saj ogroža ostala podjetja v coni in okoliško prebivalstvo ter njihovo premoženje.

Vse utemeljene pomisleke okoljevarstvenikov zoper izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega na parcelni številki 637 k.o. Stražišče, so državni organi zavrnili z utemeljitvijo, da mora družba Ekorel d.o.o. zagotavljati, da naprava obratuje skladno z izdano odločbo, nadzor nad obratovanjem pa je v pristojnosti inšpekcije. Prav enak pogoj je bil določen v okoljevarstvenem dovoljenju družbi Kemis na Vrhniki, učinkovitost tega je znana, posledice požara so katastrofalne in nepopravljive. Zaradi tega je nujno, da Mestna občina Kranj, ki je pristojna in odgovorna za umeščanje objektov v prostor, brez odlašanja izdela **program varstva okolja in operativni program varstva okolja Industrijske cone Laze,** ki bo vseboval omejitve umestitve naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega v prostor, v primeru neizpolnjevanja pogojev pa poskrbi za ustavitev obratovanja.

Civilna iniciativa za zeleno Stražišče,
Zanjo: Marko Špolad

V vednost Krajevna skupnost Stražišče